

केंद्र शासन पुरस्कृत राज्यातील निबंधक कार्यालयाचे संगणकीकरण (RCS Office Computerization) या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी नवीन लेखाशिर्ष उघडणे तसेच नोडल अधिकारी व आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-०८२५/प्र.क.८०/६-स,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक:- २८ ऑक्टोबर, २०२५

संदर्भ:-

१. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.८८/कोषा-प्रशा-५, दि. ०३.१०.२०२३
२. शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.४४/१६-स, दि. २६.१२.२०२३.
३. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५४/कोषा-प्रशा-४, दि. २३.०४.२०२५
४. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा-प्रशा-४, दि. ११.१०.२०२५
५. भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली, कार्यालयीन ज्ञापन क्र. F No. १(२७)/PFMS/२०२०, दि. १० जून, २०२५
६. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२३/ प्र.क्र.४४ /१६-स, दि. १०.०३.२०२५.
७. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.५१/कोषा-प्रशा-४, दि. ३०.०७.२०२५

प्रस्तावना:-

देशातील सहकारी संस्थांच्या सुरळीत आणि कार्यक्षम कामकाजासाठी एकात्मिक डिजिटल पोर्टलचा विकास आणि राज्यांच्या निबंधकांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण करणे आवश्यक आहे. त्या अनुषंगाने केंद्र शासन पुरस्कृत “Strengthening of Co-operatives through IT Intervention” या प्रकल्पांतर्गत Computerization of office of Registrar, Co-operative Societies of States या उपप्रकल्पाची राज्यात अंमलबजावणी करण्यास संदर्भ क्र.६ येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. सदर योजनेची सुयोग्य अंमलबजावणी व त्यावरील खर्चाकरीता नवीन लेखाशिर्ष निर्माण करण्याचे प्रस्तावित करून त्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

त्याचप्रमाणे, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय, व्यय विभाग, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (PFMS) संदर्भ क्र. (५) येथील कार्यालयीन जापनाद्वारे दि.०१.११.२०२५ पासून पुढील काळात सर्व राज्यांमध्ये सर्व केंद्र पुरस्कृत योजनांची अंमलबजावणी SNA SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गतच करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. या अनुषंगाने महाराष्ट्र राज्यामध्ये SNA SPARSH समायोजित प्रणाली एकीकृत शीघ्र हस्तांतरण (Real Time System of Integrated Quick Transfers) कार्यपद्धतीद्वारे फक्त केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या अंमलबजावणीसाठी निधी भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या ई-कुबेर प्रणालीच्या माध्यमातून कालमर्यादेत(Just-in-Time) संवितरीत करण्याच्या मुख्य प्रयोजनार्थ महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार (Maharashtra State Cyber Treasury), मुंबई या कार्यालयाची संदर्भ क्र. (३) येथील शासन निर्णयान्वये स्थापना करण्यात आली आहे.

संदर्भ क्र. (३) मधील शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.६ अनुसार महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार कार्यालय, मुंबई या कार्यालयातून देयके आहरित करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून कार्य करण्यास संबंधित केंद्र पुरस्कृत योजनेंतर्गत संबंधित राज्य संलग्नित योजनेसाठी (SLS-State Linked Scheme) साठी आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी संबंधित प्रशासकीय विभागाने विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून संबंधित अधिकाऱ्यांना महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार कार्यालय, मुंबई या कार्यालयातून देयके आहरित करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करणे आवश्यक आहे. या पार्श्वभूमीवर केंद्र पुरस्कृत राज्यांच्या निबंधक-सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण या योजनेची देयके महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार (Maharashtra State Cyber Treasury) कार्यालयातून आहरित करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

तसेच, राज्यांच्या निबंधक-सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण या योजनेचे SNA-SPARSH कार्यपद्धती अंतर्गत कार्यान्वित (on boarding) करण्यासाठी एकल समन्वय यंत्रणा (SNA-State Nodal Agency) घोषित करणे तसेच चेकर व मेकर घोषित करणे ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

त्यानुसार खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

१. केंद्र पुरस्कृत “Strengthening of Co-operatives through IT Intervention” या प्रकल्पांतर्गत Computerization of office of Registrar, Co-operative Societies of States या उपप्रकल्पाची राज्यात अंमलबजावणी व त्यावरील खर्चाकरीता नवीन लेखाशिर्ष निर्माण करण्यास शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

मागणी क्रमांक व्ही-०२ २४२५- सहकार ०० १९५, सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (०१) सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (०१)(०७) राज्यांच्या निबंधक- सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण. (केंद्र पुरस्कृत योजना) (केंद्र हिस्सा ६०%) (दत्तमत)(कार्यक्रम) ३३- अर्थसहाय्य (२४२५२६०४)	Demand no.V-2 2425- Cooperation 00 195,Assistance to Co-operatives (01) Assistance to Co-operatives (01)(07) Computerization of office of Registrar of Co-operative Societies of States. (Centrally Sponsered Scheme)(Centre Share 60%) (Voted)(Scheme) 33-Subsidies (24252604)
मागणी क्रमांक व्ही-०२ २४२५- सहकार ०० १९५, सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (०१) सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (०१)(०८) राज्यांच्या निबंधक- सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण. (केंद्र पुरस्कृत योजना) (राज्य हिस्सा ४०%) (दत्तमत)(कार्यक्रम) ३३- अर्थसहाय्य (२४२५२६१३)	Demand no.V-2 2425- Cooperation 00 195,Assistance to Co-operatives (01) Assistance to Co-operatives (01)(08) Computerization of office of Registrar of Co-operative Societies of States. (Centrally Sponsered Scheme)(State Share 40%) (Voted)(Scheme) 33-Subsidies (24252613)

२. शासन निर्णय दि.२६.१२.२०२३ अन्वये केंद्र पुरस्कृत योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी Single Nodal Agency(SNA) व त्याकरिता Nodal Officer म्हणून सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालयाने PFMS प्रणालीद्वारे कार्यवाही करण्यासाठी सदर कार्यालयातील लेखाधिकारी यांची मेकर(Maker) व सहायक संचालक(लेखा) यांची चेकर(Checker) म्हणून नियुक्ती केली आहे. त्या अनुषंगाने संदर्भ क्र. (४) मधील सूचना क्र.१ प्रमाणे SNA-SPARSH च्या अंमलबजावणीसाठी देखील Single Nodal Agency(SNA) म्हणून सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना, व त्यांच्या कार्यालयातील लेखाधिकारी यांना मेकर (Maker) व सहायक संचालक (लेखा) यांना चेकर (Checker) म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, राज्यांच्या निबंधक-सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण या योजनेतर्गत कार्यरत राज्य संलग्नित योजनांची (SLS) देयके महाराष्ट्र राज्य सायबर कोषागार (Maharashtra State Cyber

Treasury) कार्यालयातून आहरित करण्यासाठी व निधीचे संवितरण करण्यासाठी खालीलप्रमाणे आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत आहेत:-

केंद्र पुरस्कृत योजनेचे नाव	केंद्र हिस्सा (६०%) लेखाशिर्ष	राज्य हिस्सा (४०%) लेखाशिर्ष	एकल समन्वय यंत्रणा (Single Nodal Agency)	आहरण व संवितरण अधिकारी (DDOS)
राज्यांच्या निबंधक-सहकारी संस्था यांच्या कार्यालयाचे संगणकीकरण	२४२५२६०४	२४२५२६१३	सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सहायक संचालक, (वर्ग-१) लेखा, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

३. संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार संचालनालय, लेखा व कोषागारे यांच्यामार्फत "समुचित आहरण व संवितरण अधिकारी संकेतांक" लवकरात लवकर प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही करावी.

४. SNA SPARSH कार्यपद्धतीच्या प्रयोजनाकरिता घोषित केलेल्या संबंधित आहरण व संवितरण अधिकार्यांना त्यांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, त्यांना दुय्यम असलेल्या अधिकार्यांना प्रत्यायोजित करता येणार नाहीत. तसेच शासनाच्या मान्यतेशिवाय या व्यवस्थेमध्ये कोणताही बदल करता येणार नाही.

५. संदर्भ क्र. (३) येथे नमूद केलेल्या दि.२३.०४.२०२५ च्या शासन निर्णयामधील तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन होईल याबाबत संबंधित नियंत्रक अधिकारी / आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी दक्षता घ्यावी.

६. त्याचप्रमाणे, संबंधित नियंत्रक अधिकारी व आहरण अधिकारी यांनी संदर्भ क्र. (१) येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग, दि. ०३.१०.२०२३, संदर्भ क्र. (७), येथील शासन निर्णय, वित्त विभाग, दि. ३०.०७.२०२५ मधील आणि शासनाने वेळो वेळी निर्गमित केलेल्या प्रचलित तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन होईल याची दक्षता घ्यावी.

७. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.अनौ.सं.क्र.५६३/२०२५/व्यय-२, दि.२७.१०.२०२५ अन्वये व महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१, मुंबई

अनौपचारिक संदर्भ क्र.यूओआर-१९३/२०२५/२६/१४१०, दि.१६.१०.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०२८१७४०१६५००२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नितिन गायकवाड)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. मंत्री (सहकार), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
८. मा. राज्य मंत्री (सहकार), मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
९. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/ विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१०. मा. सदस्य, विधानसभा/ विधानपरिषद (सर्व) यांचे स्वीय सहायक
११. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१३. प्रधान सचिव (सहकार व पणन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
१४. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ महाराष्ट्र, मुंबई
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) -२ महाराष्ट्र, नागपूर
१७. महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा)-१ महाराष्ट्र, मुंबई
१८. महालेखापाल, (लेखा व परीक्षा)२ महाराष्ट्र, नागपूर
१९. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२०. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई/ नागपूर
२१. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
२२. वित्त विभाग, कार्यासन-१९/वित्तीय सुधारणा/व्यय-१४/ कोषा प्रशा-४/ कोषा प्रशा-५, मंत्रालय, मुंबई
२३. निवड नस्ती (कार्यासन-६स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई